

UCHWAŁA NR VI/43/2024
RADY POWIATU W NOWYM DWORZE GDAŃSKIM

z dnia 25 września 2024 r.

**w sprawie apelu Rady Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim w przedmiocie zabezpieczenia
przeciwpowodziowego Żuław**

Na podstawie art. 12 pkt 11) ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tj. Dz. U. 2024 r. poz. 107) oraz § 10 ust. 3 Uchwały Nr IX/72/2019 Rady Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 29 listopada 2019 r. w sprawie przyjęcia Statutu Powiatu Nowodworskiego (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2020 r., poz. 79), uchwała się, co następuje:

§ 1

W związku z zagrożeniem powodziowym Żuław oraz w trosce o bezpieczeństwo mieszkańców Powiatu Nowodworskiego, Rada Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim podejmuje apel w przedmiocie:

- 1) Ustanowienia wieloletniego „Programu Ochrony Przeciwpowodziowej Żuław do 2040 roku”, w rozumieniu ustawy o finansach publicznych, realizowanego w latach 2025-2040 w zakresie budowy, rozbudowy i utrzymania infrastruktury przeciwpowodziowej na Żuławach.
- 2) Uznania Żuław jako obszaru funkcjonalnego o specyficznym charakterze i położeniu zagrożonego powodzią, wymagającego wsparcia w polityce rozwoju na szczeblu krajowym.
- 3) Aktualizacji „Programu Żuławskiego – 2030” ze względu na konieczność adaptacji dokumentu do zmian klimatu, uwzględnienia zjawiska suszy rolniczej i postępującego zasolenia wód powierzchniowych, jednocześnie wydłużając okres obowiązywania Programu do 2040 roku wraz z aktualizacją nazwy opracowania.
- 4) Utworzenia i wyodrębnienia w strukturze RZGW jednostki na poziomie Zarządu Zlewni, która w całości obejmie obszar Żuław zamiast obecnego podziału Żuław pomiędzy trzy Zarządy Zlewni.
- 5) Usprawnienia procedury administracyjnej w zakresie wydawania pozwoleń wodnoprawnych dla obiektów, urządzeń i zadań realizowanych przez RZGW.
- 6) Zastosowania skutecznych działań związanych z redukcją populacji bobra, który niszczy infrastrukturę przeciwpowodziową zagrażając bezpieczeństwu Żuław.
- 7) Zaangażowania i ścisłej współpracy jednostek rządowych ds. rolnictwa z Wodami Polskimi w zakresie określenia potrzeb i obowiązków wynikających z działalności rolniczej na obszarze Żuław.
- 8) Zabezpieczenia środków finansowych na remont i przebudowę dróg przeciwpowodziowych na terenie Żuław.

§ 2

Niniejsza uchwała stanowi apel skierowany do Ministra Infrastruktury, Ministra Klimatu i Środowiska oraz Ministra Finansów.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

(-)

Zbigniew Ptak

Uzasadnienie

Reforma instytucjonalna jednostek zajmujących się gospodarką wodną, wprowadzona z dniem 1 stycznia 2018 roku, doprowadziła do powołania Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. W ramach tej zmiany Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej przejęły kompetencje Wojewódzkich Zarządów Melioracji i Urządzeń Wodnych, co jednocześnie odebrało Marszałkom Województw nadzór i odpowiedzialność za meliorację wodną i ochronę przeciwpowodziową. Wprowadzone zmiany organizacyjne znacząco spowolniły, a w wielu przypadkach całkowicie zatrzymały realizację inwestycji planowanych w ramach kolejnych etapów „Programu Żuławskiego - 2030”. Jednocześnie doszło do drastycznego ograniczenia środków finansowych przeznaczonych na podstawowe utrzymanie urządzeń wodnomelioracyjnych, co bezpośrednio wpływa na poziom zagrożenia powodziowego na Żuławach.

Zdaniem Rady Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim, kluczowe zagadnienia, wymagające pilnych działań w kontekście zagrożenia powodziowego, dotyczą:

- 1) Ustanowienia wieloletniego „Programu Ochrony Przeciwpowodziowej Żuław do 2040 roku”, w rozumieniu ustawy o finansach publicznych, realizowanego w latach 2025-2040 w zakresie budowy, rozbudowy i trzymania infrastruktury przeciwpowodziowej na Żuławach.
- 2) Uznania Żuław jako obszaru funkcjonalnego o specyficznym charakterze i położeniu zagrożonego powodzią, wymagającego wsparcia w polityce rozwoju na szczeblu krajowym.
- 3) Aktualizacji „Programu Żuławskiego – 2030” ze względu na konieczność adaptacji dokumentu do zmian klimatu, uwzględnienia zjawiska suszy rolniczej i postępującego zasolenia wód powierzchniowych, jednocześnie wydłużając okres obowiązywania Programu do 2040 roku wraz z aktualizacją nazwy opracowania.
- 4) Utworzenia i wyodrębnienia w strukturze RZGW jednostki na poziomie Zarządu Zlewni, która w całości obejmie obszar Żuław (zamiast obecnego podziału Żuław pomiędzy trzy Zarządy Zlewni).
- 5) Usprawnienia procedury administracyjnej w zakresie wydawania pozwoleń wodnoprawnych dla obiektów, urządzeń i zadań realizowanych przez RZGW.
- 6) Zastosowania skutecznych działań związanych z redukcją populacji bobra, który niszczy infrastrukturę przeciwpowodziową zagrażając bezpieczeństwu Żuław.
- 7) Zaangażowania i ścisłej współpracy jednostek rządowych ds. rolnictwa z Wodami Polskimi w zakresie określenia potrzeb i obowiązków wynikających z działalności rolniczej na obszarze Żuław.
- 8) Zabezpieczenia środków finansowych na remont i przebudowę dróg przeciwpowodziowych na terenie Żuław.

Zmiana systemu finansowania działalności bieżącej oraz zadań inwestycyjnych spowodowała znaczące niedofinansowanie w zakresie utrzymania infrastruktury oraz działań inwestycyjnych. Niedobór środków finansowych na osłonę przeciwpowodziową Żuław zwiększa zagrożenie powodziowe z uwagi na pogarszający się stan techniczny urządzeń. Zadania kwalifikowane jako działania z grupy utrzymaniowej, a nierealizowane przez kolejne lata ze względu na brak środków, stają się po pewnym czasie zadaniami inwestycyjnymi, ponieważ zakres ich realizacji znacznie się zwiększa, a tym samym zwiększa się koszt ich wykonania.

Obok zagrożenia powodziowego, w ostatnich latach z tendencją wzrostową, na Żuławach występuje zjawisko suszy rolniczej. Niedostatek wody do produkcji rolnej staje się coraz większym problemem. Opracowany w 2010 roku Program Żuławski nie obejmował tego zagadnienia, ponieważ jeżeli występował to w stopniu marginalnym. Zmiany klimatyczne, w postaci nawałnych opadów, suszy rolniczej i postępującego zasolenia wód powierzchniowych w ciągu ostatnich lat ma swoje odzwierciedlenie na obszarze Żuław.

Od wielu lat poruszany jest problem wzrostu populacji bobra europejskiego na terenie Żuław, niszczącego infrastrukturę przeciwpowodziową stwarzając zagrożenie dla bezpieczeństwa Żuław. Dotychczasowe działania mające na celu zmniejszenia ilości bobrów nie przyniosły wymiernych efektów. Zachodzi pilna potrzeba trwałego rozwiązania problemu niszczenia infrastruktury przeciwpowodziowej, brak prawidłowego zabezpieczenia wałów przeciwpowodziowych niesie za sobą duże ryzyko wystąpienia powodzi, a tym samym zagrożenie dla mienia, zdrowia i życia ludzi.

W związku z powyższym, Rada Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim, w imieniu lokalnej społeczności, apeluje o podjęcie szerokorozumianych działań mających na celu prawidłowe zabezpieczenie przeciwpowodziowe Żuław.

Mając na uwadze powyższe, podjęcie niniejszej uchwały uważa się za zasadne.

Przedstawiona uchwała Rady Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim, zgodna jest z założeniami Strategii Rozwoju Powiatu Nowodworskiego na lata 2015 – 2024, obszar priorytetowy kapitał ludzki i społeczny (P2), cel strategiczny: CS 2.2 Wartościowy kapitał społeczny, cel operacyjny: CO 2.2.1 Poprawa poziomu i jakości współpracy lokalnej społeczności z instytucjami publicznymi i organizacjami pozarządowymi.

PRZEWODNICZĄCY RADY

(-)

Zbigniew Ptak